

[Krag.]

10 Mill. Kr.). Godt 10 Mill. Kr., siger den højtærede Minister. Nu vel, 8,5 Mill. Kr. til Krisekassernes Start betyder altsaa, at denne Fond, i det væsentlige i hvert Fald, tømmes for den Beholdning, der i Øjeblikket er. Jeg ser med megen Betænkelighed paa dette, men jeg siger, at kan man faa etableret Krisekasser ved at give et Tilskud paa 8,5 Mill. Kr. ved Kassernes Start, saa maatte Tilskud og meget billige Laan paa mellem 4 og 4½ Mill. Kr. have været en saadan Støtte i Starten overfor kommende Tidens Vanskeligheder, at Tilvejebringelse af Restbeløbet, ca. 4 Mill. Kr. og derudover, ikke havde været umuligt og slet ikke umuligt under Hensyn til de kolossale Beløb, som gennem de Aar, i hvilke Opsparingen har fundet Sted — og det har netop været de senere Aar i Perioden —, er blevet opsamlet i Kasserne. Jeg føler mig ganske overbevist om, at havde der paa dette Punkt været Villie, var der ogsaa fundet Vej.

Nu er gennem disse Aar Gælden til Statskassen, saa vidt jeg altsaa har forstaaet, i det væsentlige blevet afbetalt. Her kunde man særdeles vel have strakt sig saa vidt overfor Kasserne, som det Gang paa Gang er sket i tidligere Tid, naar Laan var forfaldne og det kneb med at betale dem, naar andre Opgaver, som Kasserne havde, paa forsvarlig Vis skulde røgtes. Der havde ikke været noget som helst i Vejen for — det var der i hvert Fald ikke i den Tid, jeg havde med disse Sager at gøre — at faa etableret en ganske fordomsfri Forhandling om denne Sag for derigennem i den forholdsvis gode Arbejdsperiode, som baade de første Aar af dette Tidsrum, 1924—25, og de sidste, 1928—29, har været, at faa de Midler tilvejebragt, som skulde til for at skabe disse Forsikringsinstitutioner, uden en væsentlig forøget Byrde for Kassernes Medlemmer; men der var gennem den ansvarsløse Agitation, som i denne Sag var ført, skabt en Mentalitet, som man ikke turde gaa op imod, og som derfor ogsaa var uovervindelig.

At gennemføre et Forslag nu, saaledes at Stat og Kommune ved Lovgivningsforanstaltninger føres ind i en Udgift i Løbet af Tiden indtil 1. Maj paa mellem 3½ og 4 Mill. Kr., anser jeg for overordentlig betænkeligt, ikke mindst af Hensyn til de mange, mange ude i vort Land, som sidder i smaa selvstændige Erhverv og kæmper en fortvivlet Kamp mod den Krise, som er kommet over dem. Det store Tal af saadanne Personer vil føle en Foranstaltning af

denne Karakter som en Urimelighed. De vil føle sig sat til Side som en sjette Stand her i Landet, saasom der slet ikke er Tale om at række dem en hjælpende Haand, men oven i Købet om eventuelt at forøge den Ejendomsbeskatning, som paahviler dem, og som er uafhængig af, at de ingen Indkomster har for Øjeblikket. Tusinder og Tusinder af Personer ud over vort Land ser i denne Tid Hjem og Virksomhed truet, stillet overfor Sammenbrud, og de vil ikke kunne forstaa, at Samfundet organiserer i alle mulige Enkeltheder med Hensyn til Ydelserne og tilvejebringer nye Byrder. Jeg er vis paa, at overfor en saadan Politik vil man reagere. Dette betyder ikke, at jeg skulde mene, at hele dette Beløb vil blive sparet, det er jeg ganske klar over, det ikke vil. Dette hænger jo sammen med den Sociallovgivning, vi har, med den Hjælpekasselovgivning, vi har, som giver Mulighed for, at den ene Institution administrerer Udgifterne og den anden Bidragene til Kasserne, og den ene Haand i mange Tilfælde ikke ved, hvad den anden gør, hvad der jo heller ikke er noget at sige til, saaledes som Ordningen er, men hvad der er ganske urimeligt og meningsløst og burde rettes i det hele Samfunds velforstaaede Interesse.

Altsaa, jeg er ganske klar over, at hele det Beløb, som der her er Tale om, vil ikke blive sparet, men under den Ordning, vi har — eller manglende Ordning, vilde maaske den højtærede Socialminister sige, og det kan man vel ogsaa sige med nogen Ret —, er det dog i hvert Tilfælde overladt til Kommunernes Selvbestemmelsesret at afgøre, med hvor meget og hvorledes Hjælpen skal ydes.

Nu vil den højtærede Minister sige: Ja, men det er det jo ogsaa her, i hvert Fald hvad angaar Ydelsernes Størrelse, thi det siges ikke, at Kommunerne skal yde, der siges kun, at de kan det. Men for denne Kommunernes Selvbestemmelsesret giver jeg i denne Sag slet intet. De vil øjeblikkelig blive grebet af Agitationen, og Forholdenes Tynge og Vanskelighederne, som vi er ude i økonomisk, vil meget hurtigt trykke Selvbestemmelsesretten i Knæ. Vi har jo rige Erfaringer derfor. Det var en saadan Selvbestemmelsesret, man ved Ordningerne i 1917, 1918 og 1919 havde givet Kommunerne, og hvad denne betød, det har vi alle sammen i fuldkommen frisk Erindring. Dels betød den, at en uhyre Utilfredshed bredte sig ud over det ganske Land, fordi Forskelligheder var til Stede, det kunde ikke undgaas, men samtidig aabnede den en Agitationsmark, som vi ikke ønsker at